

RAZGOVOR S PREDSJEDNICOM DANSKOGA CARITASA

Banjolučki Caritas hrani 50.000 ljudi

Predsjednica Danskog Caritasa gospođa Anne Lise Timmermann boravila je polovicom kolovoza u Banjoj Luci. Tamo je posjetila banjolučkog biskupa Franju Komaricu i s njime razgovarala o karitativnim potrebama banjolučkih vjernika. Bilo je predviđeno da gospođa Timmermann u Banjoj Luci ostane dan ili dva, ali je ostala pet dana čekajući da joj se predstavnici samozvanih lokalnih srpskih vlasti »smiluju« i da je prime na razgovor. Rado je pristala na razgovor za »Glas Koncila«, ali je bilo očito da neće moći odgovoriti na pitanja koja bi pogoršala ionako već očajno stanje u banjolučkoj biskupiji. Morala je također misliti i na sigurnost svojih suradnika Danaca koji s konvojima pomoći odlaze u Banju Luku.

GK: Danski Caritas darovao je banjolučkom, uz posredovanje Hrvatskog Caritasa, velike količine danskog »feta« sira. Je li u tome najveća donacija Danskog Caritasa?

Timmermann: Bili smo ovdje nekoliko puta. Ovo sad je donacija od 250 tona »feta« sira i 250 tona konzerviranog govedskog mesa. Dvadeset i četiri velika kamiona. Prvi danas kreće u Banju Luku. Bila sam u Banjoj Luci. Postignut je dogovor da trećina ide Hrvatima, trećina Srbima i trećina Muslimanima. Na to su pristale lokalne vlasti. Danski Caritas ima tamo dvoje suradnika koji nadgledaju raspodjelu. Sve ide savršeno, bez problema. Ali to nije bio jedini razlog zbog kojega sam ja sada bila u Banjoj Luci. Raspravljala sam s političarima, i s biskupom, tj. Caritasom u Banjoj Luci, kako tamo postaviti bolnicu. Namjeravamo s tom bolnicom doći za nekoliko tjedana.

GK: Biti će to poljska bolnica?

Timmermann: Poljska bolnica, nova. Biti će na službi svim žrtvama rata u regiji

bez obzira na nacionalnost, rasu ili religiju. U prvog će se fazi dopremiti odjel za hitne slučajeve s četiri kreveta, jedna operacijska dvorana, dva kreveta za oporavak i nužna oprema i lijekovi. U drugoj fazi projekt će se proširiti s opremom tako da kontingent bude pokretan i tehnički neovisan. Omogućit će se skrbljenje za 32 pacijenta u satorima. Osoblje će biti sastavljeno od ljudi iz lokalne bolnice. U suradnji s lokalnim partnerima, banjolučkim Caritasom, lokalnom bolnicom i lokalnim vlastima, uprava Danskog Caritasa nadgledat će projekt.

GK: Kako financirate bolnicu, hranu...?

Timmermann: Danski Caritas ima donaciju za hranu od Europske zajednice. Bolnicu također plaća Europska zajednica. Danski Caritas, kao nevladina organizacija, vodi projekte. Naravno, da bismo dobili donacije, EZ-u smo podnijeli molbu. Zapravo smo tražili za Konjic, ali je sada tamo nemoguće doći. Već pola godine. A tada su trebali bolnicu. Tamo

sada nije moguće ići zbog borbi, pa umjesto toga idemo u Banju Luku. Poljska bolnica bit će postavljena pored stare bolnice. Radit ćemo zajedno s lokalnim liječnicima. Kupit ćemo sve lijekove, opremu koju trebamo za tu bolnicu za hitne slučajeve, ali nećemo sami raditi. Operacije će se obavljati zajedno s osobljem lokalne bolnice. Bolnica će biti postavljena tijekom sljedeća tri tjedna, a dan nakon dolaska može se raditi.

GK: Cilja li Danski Caritas s karitativnom pomoći samo područje Banje Luke?

Timmermann: Ne. Sada sam bila u Banjoj Luci. Prije u Jablanici, gdje imamo dvadeset kuća koje još uvijek nisu dovršene. Zbog rata! Kad bi bilo mira, bile bi dovršene vrlo brzo, za nekoliko dana. Tamo smo prije dopremali puno hrane. Mislim da sam tamo bila pet puta. Nešto od tih donacija došlo je od Danske, nešto od EZ-a.

GK: Kakvi su Vaši dojmovi iz Banje Luke?

Timmermann: Rečeno mi je o ženi koja je dobila mirovinu od 2,5 milijuna! Ali cijena jednom jajetu je 5 milijuna, tako da je ta mirovina ništa. Vrijednost novca pada svaki dan 10 posto.

GK: Kako ljudi upće mogu živjeti?

Timmermann: Ne mogu. Ja to ne

razumijem. Mislim da banjolučki Caritas hrani više od 50.000 ljudi. Zaista se bojim nadolazeće zime. Strašno. To je najstrašniji.

Osim toga, ljudi nemaju nikakvu zaštitu. Rekli smo to političarima, a oni su nam rekli da se srame. Ali ništa ne čine! Neki su rekli da im je žao zbog toga što se događa, ali da je jako teško bilo što učiniti jer ima nekih ljudi koji vole takvo stanje. Neki izbjegli Srbi dolaze kući autom, direktno iz Hamburga, ulaze u domove Hrvata i Muslimana i uzimaju njihove televizore, radioaparate. A onda se odvezu natrag u Njemačku. To je organizirani kriminal.

GK: Neka su strana glasila prenijela tvrdnju da Hrvati surađuju sa Srbima nakon izbijanja muslimansko-hrvatskih sukoba! Je li to točno?

Timmermann: To nije istina. Apsolutno ne. Ja znam da biskupu ide dobro s Muslimanima, nema nikakvih problema s Muslimanima. Srbi... ma znate. S njima pokušava raditi! Mogu samo ponoviti za biskupa Komaricu da je fantastičan. Zaista. On vjeruje u mir. On ne vjeruje u borbu. Uvjerio je sve katolike da ne uzmu oružje.

GK: Nadate li se da će se uskoro stanje poboljšati?

Timmermann: Ovako se ne može

nastaviti, jer banjolučka biskupija je dio Europe. Srela sam nekoliko Srba koji su se jako sramili onoga što se događa.

GK: Jeste li se bojali za svoju sigurnost?

Timmermann: Ne.

GK: Mogli ste s lokalnim vlastima postići sporazum?

Timmermann: O da! Divno... Zelite li ga vidjeti? To je sporazum da radimo zajedno i koji kaže da je za Caritasovu poljsku bolnicu platila Europska zajednica, koja i ostaje jedini vlasnik. A jednoga dana bolnicu ćemo morati maknuti.

GK: Ne bojite li se da potpisivanjem dokumenata legalizirate samozvane srpske vlasti?

Timmermann: Ne bojim se. Ako nemate sporazum, ako nemate potvrdu od onih koji su sada na vlasti, ne možete ući unutra. Ali ako se s bolnicom nešto dogodi, uvijek ćemo o tome morati razgovarati. Ako bolnica kojim slučajem bude oteta ili nešto slično, onda ću reći da su počinioci obični lopovi.

Obični ljudi znaju da im bolnicu samo posuđujemo i da im time puno pomažemo. Bez naše bolnice ne mogu snimiti niti jednu rentgensku sliku. Nemaju filma. Ne mogu operirati. Nemaju anestetika. Stoga su jako sretni što im dolazi bolnica, ta-

Predsjednica Danskog Caritasa Anne Lise Timmermann i suradnik gospodin Larsen koji će voditi projekt poljske bolnice u Banjoj Luci

ko da se bar mogu zbrinuti hitni slučajevi.

GK: Jeste li i u Zagrebu imali neke susrete?

Timmermann: Susrela sam se s predavnicima EZ-a u Zagrebu. Razgovarala sam i s predstavnicima Svjetske zdravstvene organizacije (WHO). I s predstavnicima Hrvatskog Caritasa. Usko surađujemo s Hrvatskim Caritasom, s banjolučkim Caritasom, s biskupom Komaricom napose.

GK: Razgovarali ste i s ljudima iz Bosanske posavine?

Timmermann: Razgovarali smo o obnavljanju kuća u šest sela. Oni su već napravili većinu planova, ali mi bismo željeli i više. Učinili su vrlo dobar posao, to moram reći. Probat ću za taj projekt dobiti

novac od Europske zajednice ili od danske Vlade. Treba prikupiti novac. Danski Caritas ga nema. Napraviti ću najviše što mogu da im pomognem.

GK: Je li danska javnost dovoljno obaviještena o stanju u banjolučkoj biskupiji i drugdje?

Timmermann: Nije. Čujemo o bivšoj Jugoslaviji svaki dan. O Bosni, o borbama. Ali o kršenjima ljudskih prava, mislim da ne čujemo. Možda samo neki pojedinci znaju više.

GK: Ima li načina da Danski Caritas utječe na javno mnijenje u Danskoj?

Timmermann: Službeno mi uopće nismo politička organizacija. Ali uvijek možemo razgovarati s novinarima.

Josip Štilinović